

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาสภาพและปัญหาการจัดหลักสูตรสถานศึกษาสำหรับเด็กวัยอนุบาลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอ่างทอง ตามขอบข่ายของการจัดหลักสูตร 3 ด้าน ประกอบด้วย การเตรียมการจัดหลักสูตร การดำเนินการจัดหลักสูตร และการติดตามประเมินผลการจัดหลักสูตร ด้วยระเบียบวิธีวิจัยเชิงสำรวจ โดยมีรายละเอียดวิธีดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากร คือ โรงเรียนที่จัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอ่างทอง ซึ่งได้รับการประเมินพัฒนาการนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ปีการศึกษา 2544 จำนวน 25 โรงเรียน โดยมีผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 25 คน ครูผู้สอนระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 และครูผู้สอนระดับชั้นอนุบาลปีที่ 2 จำนวน 40 คน รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้นจำนวน 65 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) และแบบศึกษาเอกสาร ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเองโดยศึกษาจากแนวคิด หลักการ ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีรายละเอียดดังนี้ ได้แก่

ฉบับที่ 1 เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างสำหรับผู้บริหาร สัมภาษณ์เกี่ยวกับสถานภาพทั่วไป สภาพและปัญหาการจัดหลักสูตรด้านการเตรียมการจัดหลักสูตร ด้านการดำเนินการจัดหลักสูตรและด้านการติดตามประเมินผลการจัดหลักสูตร

ฉบับที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างสำหรับครูผู้สอนระดับก่อนประถมศึกษา สัมภาษณ์เกี่ยวกับสถานภาพทั่วไป สภาพและปัญหาการจัดหลักสูตรประกอบด้วย ด้านการเตรียมการจัดหลักสูตร ด้านการดำเนินการจัดหลักสูตรและด้านการติดตามประเมินผลการจัดหลักสูตร

ฉบับที่ 3 เป็นแบบศึกษาเอกสาร ใช้สำหรับศึกษาการปฏิบัติงานของโรงเรียนเกี่ยวกับการจัดหลักสูตรระดับก่อนประถมศึกษา ซึ่งศึกษาเอกสาร เช่น แผนปฏิบัติการประจำปี ธรรมนูญโรงเรียนแบบฝึกความพร้อม แบบบันทึกพัฒนาการนักเรียน สมุดบันทึกการนิเทศ สมุดบันทึกการประชุม เอกสารคำสั่ง แผนการจัดประสบการณ์

โดยที่เครื่องมือ ฉบับที่ 1 และฉบับที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้างเหมือนกัน แต่แตกต่างกันในรายละเอียดของประเด็นการสัมภาษณ์ซึ่งจำแนกตามตำแหน่ง อำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบของผู้รับการสัมภาษณ์

การสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองโดยดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด หลักการ ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนสัมภาษณ์ข้อมูลเพิ่มเติมจากผู้บริหารโรงเรียน ศึกษานิเทศก์ระดับอนุบาล และผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับการนำหลักสูตรไปใช้และการจัดหลักสูตรสถานศึกษาสำหรับเด็กวัยอนุบาลเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือการวิจัย

2. จัดทำตารางโครงสร้างเครื่องมือการวิจัยให้ครอบคลุมเนื้อหาตามกรอบในการวิจัย

3. นำตารางโครงสร้างเครื่องมือการวิจัยและกรอบในการวิจัยเสนอให้อาจารย์

ที่ปรึกษาตรวจและขอคำแนะนำเพื่อปรับปรุงแก้ไข

4. สร้างเครื่องมือการวิจัยฉบับร่างทั้ง 3 ฉบับ เสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจและขอคำแนะนำเพื่อปรับปรุงแก้ไข

5. นำเครื่องมือการวิจัยเสนอให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความสมบูรณ์ ความตรงตามเนื้อหาและภาษาที่ใช้ แล้วขอคำแนะนำเพื่อปรับปรุงแก้ไข

6. วิเคราะห์ผลการตรวจเครื่องมือการวิจัยที่ได้รับจากผู้เชี่ยวชาญ และดำเนินการปรับปรุงแก้ไข

7. นำเครื่องมือการวิจัยที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอมหาวิทยาลัยที่ปรึกษาตรวจและขอคำแนะนำเพิ่มเติมเพื่อปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ครบถ้วน

8. จัดทำเครื่องมือการวิจัยฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถึงสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอ่างทอง เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากโรงเรียนประถมศึกษาที่มีการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาทั้ง 25 โรงเรียน

2. ผู้วิจัยประสานงานกับสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอ่างทองเพื่อรับสำเนาหนังสือตอบรับอนุญาตให้เก็บรวบรวมข้อมูลได้ และนำหนังสือไปติดต่อกับโรงเรียนที่เป็นประชากรด้วยตนเอง โดยแจ้งให้ผู้บริหารโรงเรียนทราบ เพื่อบันทึกหมายวัน เวลา ที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลในโรงเรียน

3. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในแต่ละโรงเรียนโดยขออนุญาตผู้บริหารโรงเรียนเพื่อขอศึกษาเอกสารและสัมภาษณ์ผู้บริหาร ครูผู้สอนระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 และปีที่ 2 ซึ่งในการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งหมด 25 โรงเรียน ใช้เวลาประมาณ 6 สัปดาห์ เริ่มตั้งแต่เดือนมกราคมถึงเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ.2546

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิธีวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ประกอบด้วยข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ให้ข้อมูลในภาพรวม ใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหา แจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ และเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

ตอนที่ 2 ประกอบด้วยข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการจัดหลักสูตรสำหรับเด็กวัยอนุบาล ซึ่งผู้วิจัยแยกวิเคราะห์เป็นรายโรงเรียน โดยการวิเคราะห์เนื้อหาตามกรอบในการวิจัย และเสนอผลการวิเคราะห์เป็นความเรียง

ตอนที่ 3 ประกอบด้วยข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการจัดหลักสูตรสำหรับเด็กวัยอนุบาล ซึ่งผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลเป็นภาพรวมของทั้ง 25 โรงเรียน โดยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหาตามกรอบในการวิจัย แจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ และเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย